

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

*Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.
Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.*

Obseg: V letih, v katerih imajo čebele dobro pašo, gnjiloba sama ob sebi zgine. — Roji. — Precepljenje dreves. — Kako se onemogla in zanemarjena drevesa zopet okrepijo. — Naši dopisi. — I. Imenik. — Inserati.

V letih, v katerih imajo čebele dobro pašo, gnjiloba sama ob sebi zgine.

Gnjiloba, strah in trepet čebelarju! V resnici je žalostno poslušati čebelarja, ko pripoveduje, kako mu je gnjiloba vse čebele pomorila, da sedaj njegov čebelnjak, ki je popred poln bil, prazen stoji; pa to še ni vse, njegov čebelnjak, čeravno prazen (brez čebel), je še vedno strah drugim čebeljakom. Kako in na kakošen način? Gnjiloba je, kakor goveja kuga, nalezljiva in hitro razširjajoča se bolezen. Iz jednega panju se zanese v drugega in tretjega v kratkem času, pa v vse panjove dotičnega čebelnjaka. Ko je gnjiloba že vse panjove ali drugače rečeno ves čebelnjak obvladala ter vsem čebelam počasi pogin naznanila, razširi se iz tega čebelnjaka na bližnjega in od tega zopet na drugega, tako da vsi čebelnjaki v istej okolici tej strašni morilki zapadejo. Če se goveja kuga prikaže, hitro je gosposka na nogah, ker jej v to narejene postave velevajo, brez milosti obkoli in zavarje hišo ali vas, ter ne pusti ne živine in ne ljudi v zavarovani kraj, ker znala bi se bolezen še bolj razširiti. Gosposka veleva vso bolno in zdravo živino poklati ter zakopati, da bi se tako bolezen z živino vred zakopala in odstranila. Kaj pa gosposka stori, če se pri čebelah gnjiloba prikaže? Nič! Vsaj tudi ne more in ne sme, ker še nima nobenih postav zato, in kakor mislim, da jej o tej zadevi nikoli ne pride nič na uho. To vse pa zato, ker je čebela še tako malo čislana in se nikdo ne zmeni, da bi se njena varnost bolj zagotovila. V nekaterih drugih deželah že imajo postave, katere čebelam dostojno varnost dajejo. V tej zadevi se nemško cesarstvo nar bolj odlikuje. Ondi že imajo čebelarske postave, ki denašnji čebelarji ugajajo. Pri nas je pa to še opuščeno. Sčasoma znamo dobiti tudi nekoliko paragrafov, ki bodo varnost čebelino varovali. Bog daj, da bi to kmalo bilo! Toda težko bode popred kaj, dokler se čebelarji ne dvignemo ter ne zahtevamo take postave.*)

*) Tako je pri vsakej postavi, če nikogar ni, da bi jo zahteval, tudi nikogar ni, da bi jo napravil.

Zoper gnjilobo je Slov. čebelar in sadjerejec že v vlanskem tečaju števil. 10 str. 81. naznanil novo pa zelo priprosto sredstvo. To sredstvo pa ni nič drugega, kakor če se v majhnem žakelju obesi nekoliko kafe v panj. Tu se pusti nekoliko dni. To zdravilo naznanja g. D. Osipow iz Madikovkas-a.

Da pa gnjiloba (pokažena prav za prav prehlajena zalega) ob letih z dobro pašo sama zgine, o tem trdi čebelar Dennler ter se opira na sledeče poskuse:

1. Leta 1880. se je v treh čebelnjakih v tukajšnji okolici prikazala gnjiloba. Tri leta zdravil sem jaz to bolezen po Hilbertovi metodi, odstranil sem več panjov ter sem imel vedno vse tukajšnje panjove v očeh, oskrboval sem jih sam. V poletji 1882. pa sem se prepričal, da je gnjiloba popolnoma zginila. Ker je bila v mescih maj, juni in juli dobra paša, so bili vsi panjovi v najboljšem stanu. V letih 1880. in 1881. je pa bil ves ozdravljevalni poskus brez uspeha.

2. Leta 1881. pokazala se je v bližnjih vaseh gnjiloba in to le v nekaterih panjovih. Na pravilno ozdravljevanje tu ni bilo misliti, ker nobeden čebelarjev o kaki nevarnosti ni hotel vediti ali misliti. Panjove sè svojimi priljubljenimi čebelami prepustili so samim sebi; toda glej, v poletji 1882. tudi v teh krajih ni bilo več sledu o gnjilobi, in panjovi, ki so popred bili že na kraju pogina, bili so dobri in čvrsti, kakor drugi, obilo ljudstva in precej medu so imeli.

3. Pomladi leta 1884. divjala je po dveh dolinah tukajšnje okolice gnjiloba. Tamošnji učitelj, izvrsten čebelar, imel je opraviti po vseh čebelnjakih, zdravil je po Gravenhorstovem načinu, s karbolino kislino in že konec poletja istega leta je bila bolezen odpravljena in ozdravljeni so bili vsi panjovi.

4. Dne 10. januarja 1884. dobi zgoraj imenovani učitelj v čebelnjaku nekega mlinarja jeden sam panj, a ta je bil tako od gnjilobe izdelan, da je daleč okrog okuženi smrad razširjal; vrhu tega je bil pa še slab (malo ljudstva) in len. Učitelj svetuje mlinarju naj panj pokonča, a mlinar tega ni storil, temveč je čebele prepustil nemilej osodi. Ne malo zavzel se je učitelj, ko ga mlinar pomladi leta 1885. povabi, naj pride gledat, kako veselo tisti panj leti in bere. Še bolj začudil se je pa, ko je videl, kako so bile vse čebele zdrave. Tudi v zgoraj omenjenih dveh dolinah je gnjiloba pri vseh panjovih, bodi si nove ali stare vrste popolnoma prešla, čeravno je bilo več kot polovico panjov brez vsake postrežbe in ozdravljanja. To zgodilo se je tudi isti čas.

Poletje in jesen leta 1884. ste bili v tukajšnjih krajih posebno dobri za pašo in sicer tako, da so panjovi zgoraj omenjenega učitelja, ki so spomladi imeli gnjilobo v sebi, še tisto leto veliko izmetanega medu nanegli.

V vseh zgoraj navedenih slučajih, bodi si, da so bile čebele v zdravnikovem oskrbovanju, ali pa same sebi prepuščene, so vsi panjovi ob istem času okrevali, in sicer vselej in vsled dobre in dolgo trajajoče paše. Iz tega moramo sklepati, da se čebele same sredstev poprimejo to hudo razgrajajočo kužno bolezen odgnati in premagati, in to učinkilno samosvoje sredstvo ni nič drugega nego mravljinna kislina ali čebelni strup.

V slabih brezpašnih letih se čebelna marljivost zelo zelo zmanjša. Ker v takem času ne oslabijo vsled dela, tudi manj uživajo in vsled tega tudi malo mravljinne kisline narejajo. Smradljivi duh zalegine bolezni (kuge, gnjilobe) pa primora in prisili čebele k še večji nedelavnosti, ter jim odvzame vse veselje, da bi svoje stanovanje vedno čedile in snažno imele. Če v taceem slučaju ne nastopi prav dobra in obilna paša, da bi zaspane in lene čebele k večji delavnosti spodbudila, je panj

vkljub vsem rabljivim zdravilom, kakor so: timian, kafra, salicil, helenin, borhidrin in kakor se z besedo in pisavo slavljena in hvaljena zdravila imenujejo, gotovo zgubljen, če ne pred, pa pozneje.

Drugače je če naenkrat dobra paša nastane. Zdajci opazujemo življenje v notranjem prostoru tacega panja. Kako hitro in skrbno vse sem in tjá hití, kako piskrice napolnjujejo, kako zdaj vse z veseljem dela.

Pridnim čebelam se sedaj nič več ne studijo gnjijoča telesa umrle zalege; nič več se jih ne ogibajo in ne bojé; vun morajo, ker prostora primanjkuje. Onesnažene celice so v malo urah vse lepo osnažene in prazne, in namesto smrdečega smradu veje sedaj lepi in prijetni medeni in voščeni duh po panju, od katerega se pa močni in ostri duh mravljinine kisline lahko spozna. Kolikor več medu se použije in v panj shrani ter od celice do celice prenese, toliko več mravljinine kisline se porabi, in toliko popred zgine gnjiloba. Panj je rešen.

Uspešno ozdravljenje gnjilobnega panja je vsled tega le v letu z dobro pašo mogoče in sicer brez vsakega vmesvtikanja se čebelarjevega.

Če se ta smoter ali cilj fudi v letih sè slabo pašo po umetnem in neprenehajočem krmenji in po dopuščenji velikega izdelovanja satovja doseže, bode še le prihodnost učila. Namesto pridevka karboline ali salicilne kisline bi jaz hrani rajše prideval naravno čebelno zdravilno sredstvo — mravljinino kislino — v majhnih škatljicah ali posodah. Mravljinina kislina dobi se v vsakej prodajalnici dišav na prodaj.

Tako piše čebelar Dennler iz Enzheim-a v Elzaciji. On se opira na poskušnje. Poskušnja je pa vedno boljša, kakor pa poduk iz knjige. Narboljše bi bilo, če bi se nikdar in v nobenem čebelnjaku ta kužna bolezen ne prikazala in vedno bila dobra leta, da se čebelarji mogli zopet malo okožiti!

Čebelar.

—*—

R o j i.

Zdavno že spoznali so ljudje veliko korist, katero čebelarija kmetijstvu donša, zaradi tega imenovali so jo tudi „poezijo kmetijstva.“ Z neko posebno ljubeznijo in veseljem imenujemo čebelarji rojenje poezijo čebelarstva. Kako nemirno bije srce čebelarjevo, če mu znana in priljubljena godba na uho doni, kadar namreč roj izleti iz panju. Seveda nekatero leto čaka od dne do dne, od tedna do tedna, pa skoro vedno zastoj na to prijetno godbo; roji so popolnoma izostali. Če pa vendar hočemo število naših panjev pomnožiti, in če je panj poln medu in ima dovolj ljudstva, si lahko pomagamo, naredimo si umetne roje. Ravno tako, kakor se rastline na naravni ali umetni način po semeni in mladikah pomnožuje, se lahko tudi čebelna ljudstva po naravnem in umetnem načinu z roji pomnože.

Potem takem razločujemo:

a) umetni roj,

b) naravni ali naravni roj.

V naslednjem mi bodi dovoljeno sledeče tri točke malo bolj natanko ogledati in premisliti:

I. Naravni in umetni roj sploh.

II. Kateri teh dveh rojev je narboljši?

III. Oskrbovanje rojev v posebnem oziru.

I. Naravni in umetni roj sploh.

Ker je bilo o umetni pomnožitvi že večkrat govorjenje v tem listu, in ker imajo skoro vsi letošnji gg. naročniki tudi prejšnje letnike, ne bom o tej zadevi obširno pisal temveč bolj mimogrede ob kratkem omenil.

1. Umetna pomnožitev panjev se lahko izvrši pri starih panjovih, t. j. takih z nepremakljivim delom in ravno tako tudi pri novih panjovih s premakljivim delom. Pri prvih (starih) panjovih se umetni roj dobi, če se matica s polovico ljudstva izpiha in prežene v drug panj. Pomniti pa je pri tem, da se to zamore izvršiti le pri močnih in takih panjovih, ki že matične piskrice nastavljene, zaležene ali pa še celo pokrite imajo. Sicer se to tudi lahko zgodi pri panjovih brez matičnih celic, toda tak panj mora imeti še le izležena jajca iz katerih si ostale čebele novo matico izvale; pa predolgo nič ni, zato tega ne nasvetujem nikomur. Tudi nevarno je tako postopanje, ker čebele vselej tudi ne izležejo matice, temveč kar kaka čebela začne jajčeca leči, iz česar se družega ne izleže, kakor ničvredni, piškavi trotje.

2. Pri panjovih s premakljivim delom se roji na različne načine delajo, o čemur je Slov. čebelar in sadjerejec že sem in tja kaj omenil in povedal. Narbolj navadni način pri tem je, da se satniki drug za drugim ogledajo. Tisti na katerem je takrat matica dene se v drugi panj in temu pridene se še jeden ali dva satu z zalego, drugi pa prazni. Matica v tem panju nadaljuje svoje delo, zato se pa mora tudi polovica čebel v ta panj dejati. Ostale čebele v starem panju si iz mlade zalege zvale novo, mlado matico, okrog katere se potem veselo zbirajo, ter se radujejo, da so dobile zopet pravega gospodarja v panj. Narejeni ali umetni roj pa tudi dobro dela, če je paša dobra in je je dovolj. Drugače pa je ob času slabe paše, takrat treba je lačnim rojem pomagati, drugače vse pogine. Je še več družih bolj nenavadnih in bolj umetnih načinov, katerih pa tukaj ne bom našteval.

Naravne roje imenujemo čebele in matico, ki se v množini prostovoljno iz kakega panju od ljudstva ločijo, da si novo bivališče poiščejo. Če hoče kak panj, po svojem nagonu gnan, rojiti, začne priprave k izvalitvi mlade matice, in sicer s tem, da nastavi matične piskrice. Ko so piskrici ali prav za prav vležena matica v piskricu že do gotove mere dozorila, poda se stara matica z jednim delom čebel iz panju.

Tako nastal je

a) prvič.

Počasi godnijo se mlade kraljice v piskricih in ker njih celice niso bile istočasno nastavljene, ne prilezejo vse ob istem času na dan, temveč le počasi jedno za drugo, najgodnejša narpopred. Predno pa kraljica iz celice prileze in predno pokrovček predere, trka na pokrovec in votlo doneče šumi, kakor da bi hotla prašati, če ima že kako nasprotnico pripravljeno. Če ni nikakoršnega odgovora, upa si pokazati se na dan, ter se pomeša med čebele. Kmalo probudi se druga in tretja matica v njenem piskricu, ter razširja svoj votlo doneči glas, ona kvaka. Glas zato tako votlo doni ker prihaja iz zaprte celice. Kadar se še zaprta matica oglasi, precej ji prvoizvoljena matica z ostrim glasom odgovori, pravimo da poje: tū, tū. Ta glas ali odgovor je njeno napovedovanje vojske mladi še zaprtej matici, katera si vsled tega strahu ne upa iz piskric in če čebele nočejo več rojiti, zapade smrti, izvoljena matica jo umori; včasih jo pa čebele varujejo in jo v piskricu hranijo. Že izvoljena matica pa vse eno nima miru, sem in tja se podi in naposled se tako razsrdi, da z jednim delom čebel iz panju pobegne.

Dobili smo

b) drugiča.

Večkrat porabijo nekatere zaprte matice ta izlet in ropot ter tudi izlete, zato ima nekateri drugič več matic, katere pa potlej razun prvo izvaljene pomori.

Dalje imamo še

c) pevca,

kateri pa nastane, če se stara matica izgubi, in panj postane brezmatičen in si v izvalitev nove matice nastavi več celie in roji. Ta roj je prav za prav drugič.

d) Devičnik

je pa pri nas že bolj redek, posebno ob slabih letih, ter nastane, če je prvič svoj panj popolno dodelal in je sè svojo rodovitno matico še jednokrat rojil.

(Dalje prihodnjič.)

Precepljenje dreves.

Velikokrat se zgodi, da kupi kdo od neznane roke drevo, ki bi mu imelo roditi najzlahotnejši sad. A kasneje, ko začenja drevesce roditi, spozna, da je kupil za zlahotno — divje drevo.

Nekatera drevesa začnejo še le v 15. ali celó 20. letu roditi in še takrat zeló malo; druga ženejo v les in rodijo kmalo, kakor smo že pri pomlادنji omenili. Zopet ne ugaja povsod zemlja in podnebje in nekatero drevó dozori vsled tega prehitro, drugo prepočasi. Sploh ni tudi vsak sad, ki ga dobimo v naših krajih, za trgovino primeren.

V teh in enacih slučajih si sadjerejec lahko s tem pomaga, da drevo precepi, kar stori, da drevo kasneje ali bolj zgodaj rodi, da postane sad zlahotnejši in da se draže prodaja.

Glavna stvar pri vsakem precepljenji mora biti ta, da se drevesa le s cepiči enake muževnosti precepijo. Velika napaka je, ako se precepljenje le tako redkokrat vpotrebuje, in da se rabijo, kedar se sploh precepljuje, cepiči, katerih muževnost e različna od muževnosti drevesa.

Najboljši čas za precepljenje je od početka marca do sredine maja. Pred precepljenjem se morajo drevesu veje okrajšati, prav tako kakor pri pomlادنji. Razlikuje se precepljenje od pomlادنja samo v tem, da se za precepljenje rabijo samo dve- ali triletne veje, ki naj se tako okrajšajo, da so spodnje nekoliko daljše, nego zgornje; s tem dobimo lepo piramidalno obliko. Okrajšati pa se smejo le one veje, katere hočemo cepiti; vse druge naj ostanejo neobrezane, da se prehod od starega verha v novi le počasi od leta do leta verši. Prihodnja tri leta se odstranijo zaporedoma tudi ostale veje, tako da imamo po treh letih nov verh, obstoječ le iz precepljenih vej. Naj se pazi tudi na to, da se ne precepijo vse veje v eni spomladi, nego delo naj se doverši v dveh ali treh letih, vsako leto polovico ali tretjino. Preden se cepi, naj se na odrezanih vejah rane ponovijo, kajti na take se cepiči raje primejo; se vé da se morajo potem z novega z voskom zamazati.

Za precepljenje so najboljši načini: cepljenje v žleb, pod kožo in cepljenje v sklad. Cepiči se morajo popred pripraviti, posebno pa dobro shraniti, da ne poženejo, da imajo še speča očesa. Da se cepiči bolje in ložej primejo, dobro je, kakor pri hruškah, češnjah in češplah, da jih z mahom ovijemo. Drugo leto se okrajšajo tudi nove mladike, kasneje pa oskerbujejo, kakor vsa druga drevesa. *Um. sadj.*

Kako se onemogla in zanemarjena drevesa zopet okrepcajo.

Bolezen potlači človeka; prej zdrav in čverst, postane sedaj otožen: glava mu sili v tla, roke so mu nadležne, tudi noge: nič prav mu ni. Treba je iskati zdravnik in zdravila. — Tudi drevo onemore, nič več ne rodi prav, sad še celó popolnoma zaostane. Kaj storiti? Je-li drevo bolno? — Taka je! Kaj je pa krivo nerodovitnosti? Velikokrat naša trda nehvaležnost, ki ne privoščiči drevesu, kar mu gre, da zamore našim tirjatvam vstreči. Naša zanikernost mu ugrabi rodovitnost, katero edino večkrat pri odgojenji drevesa uporabljamo. Zemlja, v kateri se solzi in stoka drevo, nema gnoja; drevo ne more rasti, ne more se razvijati. Večkrat tudi skopamo drevesu, kedar ga sadimo, že mertvaško jamo, ker ga stavimo pregloboko. Náleze se drevo vsled tega bolezní, vidoma hira in hira, dokler pogine. Tedaj nikar saditi drevesa pregloboko, kajti to jim je zeló škodljivo.

Paziti moramo dalje na to, da se verh v prvih letih primeroma okrajšuje, da se z drevja stara koža pošterže. Ako tega ne storimo, dobi verh nepravilno rast, počne hitro roditi, zato pa tudi hitro opeša.

Enako škodljivo je tudi, ako pustimo drevesu staro mertvo skorjo, pod katero gnjezdijo merčesi, ki so pravi drevožerci. Le dobro osnaženo drevo bo zamoglo tudi dolgo časa roditi. Vendar ne smemo pa toliko kože ostergati, da bi drevesu škodovalo.

Četerti vzrok tiči v tem, da se rane in zarezi ne zamažejo z voskom, vsled tega nastane velikokrat bolezen trohnobe.

Peti vzrok nahajamo velikokrat v zemlji sami, posebno v njeni globočini, ako ima preveč kremenika, ali, ako je podlaga, v kateri se korenike širijo, preveč kamnita ali pa tudi močvirna. V prvem slučaju zamoremo pomagati z gnojenjem, v drugem pa ako nepotrebno vodo odpeljemo. Krivo je včasih tudi podnebje, ki ne ugaja drevesu, drevo ostane nerodovitno; najbolje storimo, da tako drevo precepimo, kakor smo omenili pri precepljenji.

Lahko bodemo pa tudi nerodovitnost odstranili, ako to dejansko izpeljemo, kar smo prej deloma po nemarnosti zamudili — namreč da drevo dobro in umno oksrbujemo.

Um. sadj.

Naši dopisi.

Kostanjevica 9. rožnika. Dolgo že niste dobili nikakoršnega sporočila od tod. Podoba je, kakor da bi v našem okraji ne bilo niti sadjerejcev niti čebelarjev več. No, pa čebelarjev še ne manjka, le prvih je malo premalo. Vsi skupaj pa premalo berejo, a še manj pišejo.

Dovolite g. vrednik, da Vam najprej o naših ljubih čebelicah kaj povem. Kratko bi moral reči, da je leto 1886. pri nas tudi za čebele osodepolno. Zima, ki je bila, kakor povsod, nenavadno dolga, jih je mnogo pomorila; še skoraj več pa jih je pobrala spomlad, in to, premili mesec maj. V maju je imel marsikdo več mrličev, ko po zimi. Nekdo mi je pravil, da mu je spomladansko mrzlo vreme pobralo 16 panjev. Meni jih pomrlo sicer ni nič, a manjkalo pa tudi ni veliko, ko bi se vreme ne bilo zboljšalo. Čudo pa tudi ni, če imajo tukajšni čebelarji po toliko mrličev; saj ne storijo večinoma za čebele nič. Mnogo jih je, ki jih niti ne

odenejo. Moriti čebele in jim med pobrati, to še znajo, za drugo mora pa le dobri Bog skrbeti. Koliko škode bi se čebelarji lahko obvarovali, ko bi se dali le količkaj podučiti. Ali o poduku noče nihče nič slišati. — Pretečeno jesen sem moral nekaj panjev razdreti, da sem si za silo napravil pitanca. Iz vsih razdrtih panjev sem čebele spravil, ter jih porazdelil po plemenjakih. Moji sosodje čebelarji so mi prerokovali, da bom imel vsled tega ravnanja spomladi same mrliče. Pa bilo je drugače. Prepričal sem se, da so panjovi, katerim sem v jeseni največ čebel dal, imeli spomladi, ko sem jih pregledoval, največ medú; slabo čebelni, pa so največ povžili. Vzrok temu, da so močni panji manj medú porabili, ko slabeji, je gotovo iskati le v večji toplini, ki so jo čebele delale.

Posebno dobro so se čebele obnesle g. Aloj. Gaču v čebelnjaku, kakoršnega je 1884. leta pri Vas v razstavi videl. Ker se čebelnjak jako dobro zapre, enako, kaki omari, mora biti to čebelam jako vgodno. Gosp. Gačeve čebele niso po zimi skoraj nič medu porabile; ni mu jih bilo treba niti enkrat pitati spomladi.

Rojev nimamo prav dosti, da-si so čebele jako medene. Tudi sem letos opazil, da se drugi roji ne držijo starega reda, da bi začele matice 8. dan po 1. roji peti; ampak pojejo še le 12. ali 13. dan.

Sadja bo zopet še precej, posebno čespej; ker niso šle v rožičke. Črešnje so dobro obrodile in so zdaj zrele. Grozdje, kar ga ni mraz vzal, že cvete. Toča nas je tudi že obiskala, le da ni na široko zadela. Suša je napravila veliko škode pri krmí. Trave in detelje so silno slabe.

L. A.

Od Postojne, dne 14. junija. Čebelar rad prvo dopise pogleda, kako je s čebelorejo tu ali tam. Le žal, da so dopisi redki postali, kajti v zadnjim listu ni ga dopisa razun enega. Vzrok temu je menda letošnja huda zima, in mrzla spomlad, kajti mnogim čebelarjem je ves pogum do čebel odvzela, ker jim je polovico, nekterim tudi še več panjov pobrala. Meni hvala Bogu, oziroma mojim čebelicam, je zima precej prizanesla, od 55 plemenjakov sta mi le dva za grižo odmrla. Do 17. maja je bilo zelo mrzlo in deževno vreme, o najboljšim česnjevim cvetju ni bilo mogoče čebelam iz panja na pašo; in že je začelo nekterim panjem živeža primanjkovati, kar nenadoma in ravno o pravem času, nastopi 20. maja vsled mrzlih noči in dnevne vročine (posebno po leskovim perju) medena rosa, in je bila do 4. junija.

Panjovi so si hitro opomogli in težki postali, močan panj je na dan do 2 stara funta nabral. Rojiti so začele 31. maja in so mi do danes 23 rojev dale. Akoravno je za rojenje že pozno, vendar upamo, da bodo še dobro rojile.

J. Sajevec.

Iz Dovjega. K sklepu zadnjega dopisa obljubil sem nekoliko oceniti nove panjove, to je take s premakljivimi satniki. Tu tedaj nekoliko vrstic o tem, potem pa še nekoliko o naših čebelah v letošnji spomladi.

Neizrečeno veliko veselje je bilo, ko je slavni Dzierdzon izumel panj s premakljivimi satniki. Veliko slave mu je bilo pete in še se mu poje; od vseh strani prihajajo mu odlikovanja. Poleg že imečih petih svetinj in križcev dobil je letos še od laškega kralja šesto odlikovanje. To je že nekaj. A pregovor pravi: Nikar ne hvali dneva pred večerom. Skoro ista je s panjovi, ki imajo premakljive satnike. Kakor vsaka druga iznajdba, imajo ti panjovi svojo dobro in svojo slabo stran. Dobra je ta, da se pri teh panjovih lahko pregleda, če ima panj matice, če je že izprašena lahko se naredi umetni roj. Čebelar, ki take panjove ima, lahko slabejim

pomaga. O dobri paši jim pri napravljanji novega satovja lahko zdatno pomaga, če jim že popolno dodelan a prazen sat v satniku da. Čebelam ni potreba satovja delati. Na ta način se čebele k večji pridnosti spodbujajo.

Poleg te dobre strani ima pa tak panj tudi nekaj slabih lastnosti. V starem, še sploh navadnem panju se molj ni tako zaredil, kot se v novem. Tu mu je vse ložje, ker je več kotov in zatišja, kamor se moljevi črvički lahko zapredejo in zabubijo. Če pa molj v panju svoje stanovanje nastavi, napove tako rekoč čebelam vojsko. Počasi začne navadno od zad, prazno (ne od čebel obsedeno) satovje pokončevati in votliti. Tako svoje delo vedno nadaljuje, ter čebele k sprednjem koncu goni, dokler jih popolno iz panju ne prežene. Posebno pri slabotnih panjovih se to rado zgodi. Pustimo molja in oglejmo si še druge napake, katere ima novi panj. Jaz iz lastne skušnje lahko rečem in kar tudi umni in skušeni čebelarji trdijo, da namreč ti novi panjovi niso posebno dobri za prezimovanje. Prehladni so, zato se čebele lahko prehlade in zbolé, kar pa rado čebele popolno vniči. In ker so ti panjovi mnogo predragi, jih jaz iz lastne skušnje nikomur ne nasvetujem. Še več bi se dalo o tem govoriti, pa naj še za prihodnjic kaj ostane.

Tako slabe letine naši čebelarji že zdavno ne pomnijo, kakor je letos. Čebele slabe, rojev še nič, kaj bo? Obupati ne smemo; bolelo nas bo, pa ne moremo pomagati. Rad bi malo slišal, kako je v drugih krajih s čebelami, pa se nobeden ne oglasi. Ne vem, li vse spi, spanje pravičnega ali bolje rečeno spanje zaspanega in lenega. Oglasite se z dopisi, da bomo mi Gorenjci vedeli, kako je po drugih krajih s čebelami in kako rojijo.

J. Jeglič.

I. Imenik

p. n. gg. društvenikov za l. 1886.

Lorene Rus v Št. Vidu,
 Martin Zarnik, učitelj v Ternovim,
 Anton Lenassi v Planini,
 Anton Kovšca v Planini,
 Bralno društvo v Poljanah,
 Janez Brence, kaplan v Starim trgu,
 Josip Poklukar, kaplan v Vačah,
 Matija Gerzin, duh. v Banjiloki,
 Franc Kastelic, pos. Rudolfovo,
 Fran Grebence, Vel. Lašiče,
 Dr. J. Mencinger v Krškem,
 Martin Sajovic v Olšeuk,
 Janez Kuralt v Kranji,
 Lorenz Krištofič, župnik v Kovorji,
 Anton Šgur, župnik v Ložkem potoku,
 Anton Lepušič v Beljaku,
 J. Mesar, župnik v Boh. Bistrici,

Lorene Mali na Brodu,
 Fran Čebular, dekan na Opčinah,
 Ignacij Koren, kaplan v Toplicah,
 Janez Mihelič v Sodevciah,
 Mat. Jeklar v Bledu,
 Josip Žnidaršič v Dobropolji,
 Janez Tomšič, živinozdravnik v Ilirski
 Bistrici,
 Martin Potočnik, učitelj na Sori,
 Florjan Zorko, župan v Družinskivasi,
 Luka Knific, nadučitelj na Trati,
 Blaž Justin, župnik v Černimverhu,
 Josip Raktelj, nadučitelj v Ribnici,
 Janez Potočnik, župnik v Brezovcu,
 Gregor Jensko, fuž. oskrbnik, Belapeč,
 Mihael Kotnik, duhoven v Vogljah,
 Ivan Bautan, nadučitelj, Dragatuš.

(Dalje prihodnjic.)

INSEERATI.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter šivcih, oteklino, otrpnele ude in kite i. t. d., malo časa čee se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „Cvet zoper trganje po dr. Maliču“ s sraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in plučne bolečine; (Varstvena znamka). 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljeno (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne ispuške in besgavne oteklino. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinstvu pogrešati in so se uže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skušenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se najmanj jeden zavoj.

Naročila iz dežele vrše se takoj.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani.

BUDIMSKA

Rákóczy

grenčica.

Priporoča se kot izvrstno čistilo vedno prijetnega upliva in ne neprijetnega ukusa.

Dobiva se po vseh špecerijskih prodajalnicah in prodajalnicah mineralnih vodá, kakor tudi v skoraj vseh lekarnah in droguerijah, vedno na novo natočena.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.

V tiskarnici
pri
KLEIN in KOVAČU
(EGER)

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5,
so sledeče knjige v zalógi ter na prodaj:

Deželni zakoni in ukazi deželnega poglavarstva oziroma deželne vlade od leta 1852. do leta 1879., veljavni za vojvodino Kranjsko. V pol platnu vezane 1 glđ. 50 kr. — (V slovenskem in nemškem jezici. — Prvi nadaljevalni zvezek od leta 1880. do leta 1881., velja 40 kr. — Drugi nadaljevalni zvezek od leta 1882. do leta 1883., velja 30 kr. — Tretji nadaljevalni zvezek od leta 1884. do leta 1885., velja 40.

Nauk slovenskim županom, kakó jim je delati, kadar opravljajo domačega in izročnega področja dolžnosti. — Spisal Anton Globočnik. Na slovenski jezik preložil Fr. Levstik. — Cena 1 glđ.

Leitfaden für Gemeindevorsteher in ihren Geschäften des selbstständigen und übertragenen Wirkungskreises. Vom k. k. Bezirkshauptmann Anton Globočnik. — Cena 80 kr.

Občinski red (zakon) vojvodine Kranjske s potrebnimi dodatki in s pridanim zakonom ob odredbinah (taksah) občinskih. — (V slovenskem in nemškem jezici) — Drugi natis. — Cena 60 kr.

Stavbinski red (zakon) vojvodine Kranjske s 25. oktobra 1875. (V slovenskem in nemškem jezici.) — Cena 30 kr.

Deželni zakoniki za vojvodino Kranjsko. — Posamezne pole po 4 kr.

Izbrane narodne srbske pesni z dodatkom iz smrti Smail-Áge Čengića. S srbsko slovnico, slovenskim tolmačenjem, rečnikom tujih besed in cirilsko abecedo. Priredil Janko Pajk. — Drugi pomnoženi natis. — Cena 40 kr.

Različne tiskovine, potrebne c. kr. okrajnim oblastvom, sodiščem, županstvom itd.

Nadalje priporočamo svojo dobro uredjeno, z najnovejšimi in najlepšimi črkami bogato oskrbljeno **tiskarnico**, ki je v stanu vsa naročila prav hitro in po najbolj nizkej ceni izvrševati. Tiskarnica se priporoča posebno za literarna dela, brošure, časopise, cirkulare, povabila, jedilne liste, vizit-karte, mrtvaške liste, obrazce (formulare), fakture, vozne liste, oznanila za prilepljenje na ogle, etikete itd.

Zavitki za pisma in uradna pisma (dokumente) se dobodo po ceni.

Lična učna pisma (Lehrbriefe) po 12 kr.